

ZBRANĚ STRELCI A LOVCI

Pištoľ

CZ 75 SP-01

Kozlica
HUGLU

Bojový nôž

Remington
700

Cvičné náboje
s drevenými strelami

STI
TROJAN

ISSN 1335 - 5740

9 771335 574009

ZO ŽIVOTA SPZ

Poľovníctvo a príroda Nitra 2005

Slávnosť, ktorá sa opakuje len raz za päť rokov, celoštátna výstava Poľovníctvo a príroda 2005 s medzinárodnou účasťou, sa uskutočnila v Nitre v dňoch 15. - 19. júna. Usporiadal ju Slovenský poľovnícky zväz pri príležitosti 85. výročia organizovaného poľovníctva na Slo-

vensku. Ako zdôraznil prezident SPZ Marián Lipka, výstava je dôkazom toho, že slovenské poľovníctvo vie riadiť prírodné bohatstvo krajiny. Svojím významom a rozsahom je jedinečnou možnosťou na propagáciu potreby ochrany životného prostredia, nevyhnutnosti zachovania biotopov živočíchov, ale najmä hmatateľným zdokumentovaním dosiahnutých chovateľských výsledkov za uplynulé obdobie. Významnou súčasťou výstavy je i osvetový vplyv na správanie sa poľovníka, dodržiavanie zákonov na úseku poľovníctva, pripomenul prezident SPZ M. Lipka. Vyzdvihol aj skutočnosť, že bývalé Československo sa stalo kolískou svetovej poľovníckej organizácie, pretože myšlienka založiť Svetovú poľovnícku organizáciu (C.I.C.) vznikla v roku 1928 na území Slovenska v Nových Zámkoch a Palárikove. Prítomných pozdravil aj vedúci parlamentnej delegácie, podpredseda Národnej rady SR Viliam Veteška. Vysoko ocenil doterajšiu prácu Slovenského poľovníckeho zväzu a jeho členov v prospech zachovania našej prírody a jej bohatstva, so želaním udržať jeho plnohodnotnú a kvalifikovanú činnosť, napriek snahám o rozdrobenie vyše päťdesiat-tisícovej základne. Vyslovil želanie, aby slovenské poľovníctvo bolo integrujúcim článkom našej spoločnosti v ochrane prírody, starostlivosti o zver, o všetko to, čo nám príroda dáva. „Poľovníctvo spája ale aj rozdeľuje, chcem Vám jasne a zreteľne povedať, že stojím na strane Slovenského poľovníckeho zväzu a neďajte si výsledky práce, ktoré ste dosiahli za takmer sto rokov nikdy vziať“, zdôraznil V. Veteška. Na slávnostnom otvorení boli prítomní prezident Federácie poľovníckych zväzov krajín Európskej únie (FACE) gróf Gilbert de Turckheim, prezident C.I.C.

PODPREDEDA NÁRODNEJ RADY SR VILIAM VETEŠKA OCENIL PRÁCU 50 TISÍCOVEJ ZÁKLADNE SPZ

Dieter Schramm, člen exekutívy C.I.C. princ Anton von Lichtenstein, ďalší poprední predstaviťelia politického života SR, prezidenti zahraničných poľovníckych organizácií Bulharska, Českej republiky, Chorvátska, Maďarska, Poľska, Slovinska, Vojvodiny, Srbska a Čiernej Hory a mnoho iných hostí.

Veľmi pôsobivú výstavu, ktorá sa uskutočňuje raz za päť rokov si prišiel pozrieť

aj prezident Slovenskej republiky Ivan Gašparovič. Netajil sa svojou náklonnosťou k poľovníctvu, ktorému sa venuje už vyše štyroch desaťročí, ako aj svojou láskou k horám, ktoré má rád ako naše unikátne národné bohatstvo. Ocenil expozície výstavy, ktoré boli ukážkou výsledkov chovateľských a ochranárskych úsilí našich poľovníkov. So záujmom si pozrel aj unikátnu výstavu svetových rekordov trofejí hlavných druhov zverí, ktorú mohli návštevníci na Slovensku vidieť po prvý raz. Prezident I. Gašparovič sa zastavil aj pri stánku vydavateľstva EPOS, kde ho Tomáš Krivjanský, autor knihy Poľovnícke strelectvo, obdaroval touto najnovšou publikáciou z oblasti poľovníctva. Podobne túto knihu daroval aj ministrom pôdohospodárstva Zsolt Simonovi a predsedovi NKU Jánovi Jasovskému.

V rámci sprievodných akcií sa uskutočnila tlač PREZIDENT REPUBLIKY IVAN GAŠPAROVIČ PREBERÁ OD AUTORA TOMÁŠA KRIVJANSKÉHO KNIHU VYDAVATEĽSTVA EPOS POĽOVNÍCKE STRELECTVO

Celoštátna výstava o poľovníctve a prírode pod záštitou MP SR

DIETER SCHRAMM (TRETÍ ZĽAVA) PRIPOMENUL, ŽE SVET AKCEPTUJE SLOVENSKE POĽOVNÍCTVO

M. Lipka je najväčším problémom slovenského poľovníctva zosúladienie storočnej tradície starostlivosti o prírodu so spoločenskými zmenami po roku 1989. Názory na ďalšie smerovanie poľovníctva nie sú vyjasnené. Existuje skupina ľudí, ktorí by chceli na hlavné poslanie poľovníctva premeniť lov zveri a myslia si, že kto viac zaplatí, môže viac strieľať, uviedol M. Lipka. Zdôraznil, že hlavným menovateľom poľovníctva nie je lov, ale láska k prírode a profesionálna starostlivosť o ňu. Prezident FACE Gilbert de Turckheim vyzdvihol úroveň starostlivosti o prírodu na Slovensku. Pripomenul, že Slovensko vedelo lepšie reagovať na otázky ochrany životného prostredia a prírody ako zvyšok západnej Európy. Svet akceptuje slovenské poľovníctvo, ktoré podľa slov prezidenta C.I.C. D. Schramma treba chápať nie ako záľubu bohatých, ale ako otázku životného štýlu.

čová konferencia venovaná aktuálnym otázkam poľovníctva na Slovensku. Prítomní konštatovali, že pripravený zákon

nickej výstavy v pavilóne F. Veľmi pôsobivé boli dlhé panely prepustené trofejami a diorámy s preparátmi zvierat v ich prirodzenom prostredí, s tečúcim potôčikom. Po vstupe na ľavej strane sa prezentovali svojimi expozíciami poľovnícke zväzy Bulharska, Poľska, Chorvátska, Slovinska, Srbska, Maďarska a rad uzatvárala Česká republika. Jedine Chorvátsko nevystavovalo žiadne trofeje. Maďarskú republiku zastupovalo ako súčasť zväzu Maďarské poľnohospodárske múzeum. Medzi iným mali vystavenú trofej jeleňa z Karapanca, J. Bleier, s ohodnotením 271,00 bodov CIC, ktorému patrilo 16 rokov svetové prvenstvo a aj teraz je na 3. mieste vo svetovom rebríčku. Českí poľovníci sú neporazitelní čo sa týka trofejí muflóna, svetový rekord B. Jandu má hodnotu 252,45 bodu od roku 1992. Návštevníci javili veľký záujem aj o rekordné trofeje pasrnca, jeleňa sika a jeleňa Dybovského. Česi denne niekoľkokrát zabávali návštevníkov krásnymi poľovníckymi melódiami. Vedľa českej expozície sa nachádzalo hlavné pódium a okolo neho boli vystavené trofeje, ktoré momentálne držia svetové rekordy. Oproti hlavnému

NAJHODNOTNEJŠIE TROFEJE

NAJHODNOT

o poľovníctve z dielne ministerstva pôdohospodárstva je podľa Slovenského poľovníckeho zväzu nedostatočný. Jedným z jeho hlavných problémov sú nejasnosti vo vlastníckych právach pozemkov, na ktorých sa poľuje. Ako povedal prezident SPZ Marián Lipka, kľúčový problém je, že dnes v dvetisíc hektárovom revíri sú dvaja, traja veľkí vlastníci, alebo správcovia a ďalších tisíc či dvetisíc drobných vlastníkov. Každý z nich sa oháňa vlastníckymi právami. Za vzor označil Maďarsko, kde štát zveril správu drobných pozemkov pod 30 hektárov obciam. Podľa

PREDSTAVITELIA SPZ NA SLÁVNOSTNOM OTVORENÍ VÝSTAVY

ZO ŽIVOTA SPZ

Poľovníctvo a príroda 2005

ŠTUDENTI STREDNEJ LEŠNÍCKEJ ŠKOLY V LIPTOVSKOM HRÁDKU

pódiumu sme si mohli prezrieť naše národné rekordy. Stačilo sa iba otočiť a hneď sme mohli porovnávať naše so svetovými raritami. Vedľa stánku SPZ bola videosála, kde po celý deň prebiehali odborné prednášky s premietaním zaujímavých filmov. Na pravej strane pavilónu boli stánky jednotlivých klubov záujmových organizácií SPZ a občianskych združení. Reprezentovali sa tam Ochrana dravcov na Slovensku, Kynologický klub, Klub sokoliarov pri SPZ a Klub mladých priateľov poľovníctva z Levíc. Samostatné expozície mali naše stredné a vysoké odborné školy, Stredná lešnícka škola v Banskej Štiavnici, Liptovskom Hrádku, alebo Technická univerzita vo Zvolene. Vedľa klubu Slovenských hrubosrstých stavačov sa začínala expozícia Slovenského klubu fotografů prírody pri SPZ a pokračovala expozíciou TANAP-u. Precíznu prácu dokumentovali trofeje rôznych afrických zvierat až po hlavu slona z dielne ZOO preparatória Jána Bahnu zo Žiaru nad Hronom. Nechýbali ani umelecké diela Viktora Bilčíka, Ladislava Beráka a Ladislava Sulíka. Na voľnom priestranstve prezentovali prácu poľovníckich kynológov obdivuhodnými výkonmi slovenských plemien poľovne upotrebitelných psov – slovenských kopovov a slovenských hrubosrstých stavačov. Prezentovali sa aj sokoliari, študenti Strednej lešníckej školy Jozefa Dekréta Matejovie v Liptovskom Hrádku. V rámci programu sprievodných podujatí nechýbali ukážky vábenia jeleňov v podaní vicemajstrov Európy a módne prehliadky ako aj mnohé atraktívne novinky napr. súťaž „Miss lešná víla“, ktorej víťazkou sa stala Petra Krchňáková.

V pavilóne A bola umiestnená komerčná časť výstavy. Pomerne veľa obchodov s poľovníckymi potrebami ponúkalo

svoj artíkel od zbraní počnúc cez náboje, puškové zameriavače, ďalekohľady, obuv a oblečenie. Okrem slovenských obchodníkov sa tam našlo aj pár komerčných vystavovateľov z Čiech a Maďarska. Je zaujímavé, že ich ceny, s ktorými sme sa stretli na výstavách v Maďarsku, či v obchodoch, boli v niektorých prípadoch v Nitre nižšie o polovicu. V piatok a v sobotu dopoludnia bolo na výstave toľko návštevní-

ŠTUDENTI STREDNEJ LEŠNÍCKEJ ŠKOLY V BANSKEJ ŠTIAVNICI

kov, že by nebolo na škodu, keby nielen komerčná expozícia bola rozložená do ďalších dvoch pavilónov. V ostatných dňoch však bolo všetko v pohode.

Absolútne jedinečnou bola výstava svetových rekordov trofejí hlavných druhov zveri – prvýkrát v histórii realizovaná na Slovensku. Návštevníci mohli na vlastné oči vidieť svetový rekord jeleňa Ch. Ivanov, Silistra 1988, 273,60 b. CIC, svetový rekord daniela, Karl H. Spitzer 237,63 b. CIC, z roku 2002, svetový rekord srnca pochádza zo Švédska z roku 1982, 246,90 b. CIC, bývalý svetový rekord diviaka, Todor Živkov, 158,20 b. CIC a zároveň aj aktuálny svetový rekord diviaka, J. Botin 162,85 b. CIC, svetový rekord pasrnca bieločvostého, Hladík 336,20 b. CIC, svetový rekord pasrnca bieločvostého, J. Hladík 336,20 b. CIC svetový rekord jazveca, M. Vondráček 24,74 b. CIC, 2. a 3. srnčie paročky, P. Riegel 231,53 a L. Cseterki 228,68 b. CIC, 2. jeleňa sika japonského, K. Bukovian

PREZIDENT SF-Z MARIÁN LIPKA MAL EŠTE DEŇ PRED OTVORENÍM VÝSTAVY PLNÉ PRÁCE

Celoštátna výstava o poľovníctve a prírode pod záštitou MP SR

V STÁNKU PREDAJCOV BOL BOHATÝ SORTIMENT ZBRANÍ, NOŽOV A OBLEČENIA

lou celkom 33 trofejí, medzi nimi nový slovenský rekord srnca Z. Mehés, Ďulov Dvor, okr. Komárno, 2004, 214,10 b. CIC, 6. miesto vo svetovom rebríčku a slovenský rekord medveďa P. Tkáč, Holica okr. L. Mikuláš 62,78 b. CIC. Národný rekord jeleňa M. Grežo, Bojnice, okr. Prievidza, 1990, 249,30 b. CIC, najsilnejší jeleň ulovený za posledných päť rokov v roku 2000 F. Gočárom, Ruský Potok, okr. Snina, 234,76 b. CIC. Pozornosť návštevníkov zákonite zaujali trofeje čiernej zvere. Za zmienku stojí národný rekord zbraní kanca, ktorého ulovil J. Szanyi

TAKTO PREPLNENÉ BOLI PRIESTORY VÝSTAVISKA POČAS SOBOTY

316,40 b. CIC, trofej jeleňa Dybovskeho (sika mandžuského), D. Parisch 428,40 b. CIC, 3. muflóna, P. Forejtek 246,20 b. CIC. Ako povedal vedúci odboru Poľovníckej informatiky SPZ Marián Šebo, organizovanie výstav poľovníckych trofejí má v stredoeurópskom regióne viac než 130 ročnú tradíciu. Prvá celoštátna poľovnícka výstava sa konala v roku 1933 v Prahe. Slovenská časť bývalého Československa usporiadala svoju výstavu prvýkrát samostatne v Bratislave v roku 1958. Nitra sa stala „domovom“ celoštátnej poľovníckej výstavy už v roku 1980, 1990, 1995 a 2000. Tohtoročná výstava bola zameraná na súčinnosť človeka a zvierat, ochranu prírody a životného prostredia zveri. Predstavenie najlepších slovenských trofejí bolo usporiadané podľa krajov a v rámci nich podľa druhov zveri, pričom väčšinou v jednotlivých expozíciách dominovali jelenie trofeje. Hodnotiteľská komisia pod vedením Dušana Krajniaka ocenila zlatou medai-

v roku 1992 v Nižnom Hrabovci, okr. Vranov nad Topľou. Tieto kly komisia ohodnotila na 156,25 b. CIC, čím sa zaradili na druhé miesto v celosvetovom rebríčku. Najhodnotnejšia trofej za posledných päť rokov J. Vician, Divín, okr. Lučenec, 2000, 132,20 b. CIC. Medzi srnčími trofejami nešlo prehliadnúť paročky ocenené na 197,10 b. CIC, ktorého ulovil J. Zajac. Pozornosti neušli ani silné trofeje daniela, národný rekord J. Janík, Svodín okr. N. Zámky, 1982, 215,89 b. CIC a najsilnejšia trofej za posledných päť rokov M. Jevočín, Moravany, okr. Michalovce, 2003, 215,13 b. CIC a muflónov, kde dominoval národný rekord a najsilnejšia trofej za posledných päť rokov, L. Svátek, zvernica Vojnice, okr. Komárno, 2002, 239,65 b. CIC. Všetko dopĺňovala pestrá kolekcia trofejí šeliem - lebiek medveďa, vlka, rysa, mačky divej, líšky a jazveca. Príprava celoslovenskej výstavy poľovníckych trofejí nie je len otázkou dlhoročnej tradície a snahy pokračovať v odkaze svojich otcov, ale predovšetkým v prezentácii výsledkov chovu raticovej zveri, v prezentácii zachovania stavov veľkých šeliem a iných druhov poľovnej zveri. Dôkazom kvality populácie zveri, kvality obhospodarovania, starostlivosti o zver i životné prostredie - je totiž práve jej kvalitná trofej. Takýto typ výstavy je už prakticky v Európe ojedinelý. Výstavy v iných štátoch majú skôr komerčný charakter, pretože propagujú väčšinou len poľovnícke oblečenie, zbrane, strelivo, optiku, alebo iné doplnky.

PÔSOBIVÉ DIORÁMY S PREPARÁTI MI ZVIERAT
V ICH PRIRODZENOM PROSTREDÍ

Prípravil: Ľuboš Ivanovčan